

Bijlage Balans tussen kennis, vaardigheden en houdingsaspecten

Hieronder volgend drie goede voorbeelden uit de praktijk van het mbo waar het gaat om de balans tussen kennis, vaardigheden en houdingsaspecten.

ROC De Leijgraaf - Fitland Mill

In Mill Noord-Brabant ligt een praktijkleercentrum met tal van voorzieningen, o.a. een ziekenhuis, horecagelegenheden (hotel en restaurant), fitness, re-integratie, evenementenorganisatie. Het complex ontvangt honderden bezoekers per dag. ROC Leijgraaf is in dit complex gehuisvest en combineert binnenschools leren en buitenrecreatie. Doordat leerlingen bedrijfsmatig aangesproken worden op kennis en vaardigheden stijgt hun motivatie om te leren: anders kan de klant niet geholpen worden of kun je vragen van je baas niet beantwoorden. Het geleerde permanent uitvoeren en toepassen in de praktijk levert routine en snelheid oftewel: vaardigheid. Het werken in een bedrijfsmatige setting leert leerlingen oog te hebben voor ondernemersaspecten, zoals het bijdragen aan een tevreden klant. Competenties die in een schoolse setting hooguit nagespeeld kunnen worden. Het leren vindt veelal direct plaats op de werkvloer maar er zijn ook theorielokalen en computerlokalen voor klassikaal, individueel en afstandsonderwijs. Begeleiding door praktijkopleider en docent vinden ook plaats binnen dezelfde setting waardoor veelvuldig feedback tijdens of meteen na het leren gegeven wordt.

Deltion College, Leerbedrijf Horeca

De opleidingen in de sector Horeca van het Deltion College in Zwolle zorgen voor een doorlopende opbouw van niveau 2 tot en met niveau 4. Het Horeca Leerbedrijf is een restaurant. Daarin ontvangen de studenten gasten van buiten de instelling. De docenten zorgen voor de supervisie en voor de juiste samenhang tussen theorie en praktijk. Studenten van niveau 2 (opleiding kok) krijgen in de ochtend in het lokaal naast de praktijkruimte instructie over de te bereiden maaltijden, waarbij bijvoorbeeld aandacht wordt besteed aan de ingrediënten en de gezondheidsaspecten. Daarna beginnen de studenten aan de voorbereiding. Derde- en vierdejaarsstudenten zijn verantwoordelijk voor de inkoop van de ingrediënten en zij passen daarbij hun kennis toe op het gebied van bedrijfseconomie, duurzaamheid, het belang van afwisseling voor een gezonde voeding etc. Studenten op niveau 4 oefenen in het Leerbedrijf hun leidinggevende taken doordat zij studenten van niveau 2 begeleiden. Waarbij zij op hun beurt weer begeleid worden door de docenten. Het Leerbedrijf is ook de plaats waarop in de praktijk geëxamineerd wordt: studenten van niveau 2 leggen bijvoorbeeld een proeve van bekwaamheid af door gedurende een hele avond verantwoordelijk te zijn voor een goed verloop in de keuken of in de bediening.

Amarantis/ROC ASA, drie voorbeelden van praktijk nabij onderwijs

Om een juiste balans tussen praktijk, theorie en competenties aan te houden in de opleidingen werkt ROC ASA aan de hand van praktijk nabij onderwijs waarbij de praktijk sturend is voor het onderwijs. In een praktijkboek zijn voor de betreffende opleidingen opdrachten geformuleerd die de theorie aanvullen om zo te garanderen dat alle aspecten van een kwalificatiedossier (kerntaken, werkprocessen, competenties) aan de orde komen. Tijdens de opleiding brengen studenten steeds een halve of een hele dag in de praktijk door waarna in een nabespreking wordt geëvalueerd en de praktijkervaringen worden geconfronteerd met de theorie en de vakkennis.

Deze praktijknabije onderwijssituaties vinden o.a. plaats in sportcomplex De Bokkeduinen, Hotel Het Klooster en op een administratiekantoor. In De Bokkeduinen kunnen studenten van veel verschillende opleidingen praktijkervaring opdoen: het is een leerbedrijf voor studenten sport en bewegen, uniformberoepen en horeca. In het Kloosterhotel leren vmbo- en mbo-studenten horeca en toerisme wat er van hen in de praktijk wordt verwacht, waarbij zij niet alleen begeleid worden door docenten maar ook door hbo-studenten. Op die manier maken zij kennis met de taken en verantwoordelijkheden die ook in hun latere beroep gekoppeld zijn aan de verschillende functieniveaus.